

JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA
1051 Budapest, Nádor u. 22.
1387 Budapest, Pf. 40. Telefon: 475-7100 Fax: 269-1615

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK ÁLLÁSFOGLALÁSA

Ügyszám: J - 5784/2008

A jövő nemzedékek országgyűlési biztosának állásfoglalása a budapesti IX. kerületi Napfény utcai SPAR üzlet zajos működése kapcsán beérkezett panasz tárgyában.

I. A panasz

1. 2008. július 31-én egy panaszos beadvánnyal fordult az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosához. Panaszában, amely 2008 októberében átkerült a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosához. A beadványt tevő azt kifogásolja, hogy a ferencvárosi József Attila lakótelepen működő élelmiszerüzlet zajos működése elviselhetetlenné teszi a környék lakóinak életét.

A beadványban foglaltakkal kapcsolatban felmerült az egészséges környezethez való jog sérelmének gyanúja, ezért az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (Obtv.) 16. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján vizsgálatot indítottunk.

II. A hatáskörnek és az eljárás szükségességének megalapozása

2. **Az Alkotmány 18. §, illetve 70/D. § (2) bekezdései szerint** a Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez, és a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot – többek között – az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.

3. **Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. tv. 27/B § (1) bekezdése szerint a jövő nemzedékek országgyűlési biztosá feladata** a környezet és a természet (a továbbiakban együtt: környezet) állapotának fenntarthatóságát és javítását biztosító jogszabályi rendelkezések érvényesülésének figyelemmel kísérése, értékelése és ellenőrzése. Feladata továbbá a mindezekkel kapcsolatban tudomására jutott visszasságok kivizsgálása vagy kivizsgáltatása, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedések kezdeményezése.

III. Tényállás

4. A panaszos által rendelkezésünkre bocsátott, továbbá a IX. kerületi önkormányzattól beszerzett iratok alapján a következő tényállást állapítottuk meg.

A budapesti IX. kerületi József Attila lakótelepen egy négyemeletes házakkal szorosan körülvett SPAR élelmiszerüzlet működik. 1998. március 30-án a SPAR Magyarország Kft. a Budapest IX. kerület Napfény u. 10. szám alatti üzlet címre működési engedélyt kapott 1112. üzletköri számú élelmiszerüzlet és 1606. üzletköri számú virágbolt és kertészeti üzlet üzemeltetésére. A jelenlegi eladótér alapterülete 877 m², a raktárak alapterülete 287 m². A SPAR áruháznak helyet adó üzlet épületét több mint négy évtizede az itt élők alapellátását szolgáló, üzleti rendeltetési (korábban közért) egységgel építették meg. Az üzlet nyitvatartási ideje: hétfő-péntek: 6.30-20.00-ig, szombat: 6.30-17.00-ig, vasárnap: 8. 00-13.00-ig.

Az élelmiszerüzlet árufeltöltése, valamint hűtőberendezéseinek működése következtében a környező lakásokba szűrődő zaj már több mint 10 éve zavarja a környék lakóit. A lakók 2007 őszén egy ún. Függetlenségi Nyilatkozatban arra kérték a SPAR vezetőit, hogy mérsékeljék az üzlet működésével összefüggésben keletkező zavaró zajokat, a zaj azonban egy rövid ideig tartó kedvező változás után ismét elviselhetetlen szintre nőtt. 2008 nyarán a SPAR vezetése korábbi ígéreteivel szemben úgy határozott, hogy az üzletet kibővíti, felszámolja raktárát, és annak helyén is ügyfélteret alakít ki. A lakók szerint ennek következtében az árufeltöltéshez kapcsolódó kamionforgalom és anyagmozgatási zaj többszöröse zúdul majd rájuk. Panaszukkal a Ferencvárosi Önkormányzathoz fordultak, álláspontjuk szerint azonban ügyükben érdemi intézkedés nem történt. Időközben az élelmiszerüzlet átépítésével kapcsolatban építéshatósági eljárás is indult az elsőfokú építésügyi hatóságnál, de az építési engedélyről szóló határozatot a felettes szerv jogszabálysértés miatt megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

A/. A zajpanaszról és annak kezeléséről

5. A környék lakói 2007 őszén egy ún. Függetlenségi Nyilatkozatban arra kérték a SPAR vezetőit, hogy mérsékeljék az üzlet működésével összefüggésben keletkező zavaró zajokat. A SPAR vezetősége 2007 októberében ígéretet tett, hogy lecsendesíti, és időkeretek közé szorítja azokat a logisztikai munkálatokat (kamionforgalom, árurakodás, zajos technológia), amelyek a zajpanaszok elsődleges forrásaként szolgáltak.

A panaszos 2008. július 20-án levélben fordult a Ferencvárosi Önkormányzat környezetvédelmi ügyintézőjéhez, amelyben a környéken tapasztalható elviselhetetlen mértékű zajt sérelmezte. Panaszában arra is kitért, hogy zajpanaszok esetén nincsen lehetőség azonnali bejelentésre az önkormányzat felé, így a zavarás bizonyítása nehézségekbe ütközik. Kérte továbbá az önkormányzati ügyintézőt, hogy tájékoztassa arról, milyen formában kell érkeznie a bejelentésnek ahhoz, hogy érdemben foglalkozzanak vele és milyen orvoslásra számíthat a bejelentő.

2008. július 24-én a panaszos levélben fordult a Ferencvárosi Önkormányzat jegyzőjéhez, amely a Ferencvárosi Önkormányzat 9/2008. (III.7.) zajrendeletének érvényesítésével kapcsolatos észrevételét tartalmazta. A panaszos arról tájékoztatta a jegyzőt, hogy a zajrendeletben foglalt időkorlátok betartását senki sem ellenőrzi, az időkorlátok túllépésének így nincsen szankciója. Megkérte továbbá, hogy ismertesse álláspontját a SPAR üzlet zajszennyezésével és tervezett átépítési munkálataival, valamint a helyi zajrendelet betartásával kapcsolatban.

2008. október 1-i a kerületi jegyző válaszában hangsúlyozta, hogy a védett környezetben lakóknak tűrniük kell az építőipari tevékenység határértéken belüli zajkibocsátását. A helyi

zajrendelet előírásainak betartásáról úgy kíván az építkezés alatt gondoskodni, hogy elrendeli a hétfélig munkavégzések folyamatos ellenőrzését, amelyet a Polgármesteri Hivatal építéshatósági és környezetvédelmi munkatársai végeznek.

6. A 2008. július 20-i beadvány alapján 2008. november 13-án a Ferencvárosi Önkormányzat környezetvédelmi ügyintézője a panaszos lakásánál tájékoztató jellegű zajszint mérést végzett a kerületi zajrendelet, valamint a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet szabályainak megfelelően. A rendelkezésünkre bocsátott jegyzőkönyv szerint a lefolytatott ellenőrzés időpontjában (2008. november 11. 6,45-7,45) a kérelmező lakásában határérték túllépése nem volt mérhető.

7. A zajártalom gyűjtőfogalom, a zajszintektől függően különböző típusú károsodások léphetnek fel.

- 30-60 dB feletti hangnyomásszintek már pszichológiai mellékhatásokkal járnak, magatartásbeli változásokra lehet számítani, idegesítő hatások észlelhetők. A közvetlenül átélt zavaró hatások a teljesítőképességet, a szellemi munkát és a pihenést károsan befolyásolják.

- 60-80 dB közötti zajszinteknél a vegetatív idegrendszer irányítása alatti szervek és szervrendszerek változásai jelentkeznek. Jellemző reakció a bőr és a nyálkahártya hajsálereinek szűkülése. Lakossági vizsgálatok kimutatták, hogy ahol az éjszakai zajszint 60-70 dB között van, ott gyakoribb a magas vérnyomás betegség, a gyomorfekély, a cukorbetegség, a nyálmirigyek működése csökken, a gyomornedv elválasztása gátolt és ez emésztési zavarokhoz vezet.

- 80 dB hangnyomásszint feletti zajok az előbbi hatások mellett a hallószervben maradandó károsodást okozhatnak, de a tartósan ható erős környezeti zajok siettetik, súlyosbítják a halláscsökkenést. A káros zaj emeli az idegrendszer izgalmi szintjét, ennek alapján a zaj stresszt okozó tényezőnek tekinthető. (Forrás: dr. habil Simon Ákos CSc: Környezetvédelem. Elektronikus jegyzet. BMF BGK GBI 2006)

8. 2008. november 28-án az önkormányzat helyszíni szemlét tartott a SPAR áruháznál a rakodás rendjével kapcsolatban. Az áruház helyszínen tartózkodó vezetőjének nyilatkozata szerint az áruakodás hétfőtől péntekig 6,15 és 15 óra között, esetenként 18, illetve 20 órakor, szombaton és vasárnap pedig kizárólag pékárú szállítása történik 6,15 és 7 óra között.

9. A Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal 2008 novemberében törvényességi észrevétellel élt és a ferencvárosi önkormányzati zajrendeletet jogsértőnek találta. A Hivatal álláspontja szerint a képviselő-testület többek között az építési és bontási tevékenységek végzésére vonatkozó korlátozásokkal és tilalmakkal úgy állapított meg az alapvető szabályoknál nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat, hogy figyelmen kívül hagyta a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (1) bekezdésében foglaltakat (lásd 34/2008. (IV.3.) AB határozat). Ezek alapján a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III.22.) KöM-EüM rendeletben előírtaknál nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat kizárólag a fővárosi közgyűlés állapíthat meg önkormányzati rendeletben. A fentiek következtében a kerületi képviselő-testület saját zajrendeletét 2009. december 31. napjával hatályon kívül helyezte.

10. A jegyző kérdésünkre adott tájékoztatása szerint birtokvédelmi eljárás nem indult az ügyben, erre vonatkozó kérelem nem érkezett hozzá. Tekintettel arra, hogy a panaszok egy több éve fennálló helyzetből fakadnak, ez ügyben bírósági eljárásnak van helye.

B/. Az üzlet építéshatósági eljárásáról

11. A kerületi építésügyi hatóságnál a SPAR üzletre vonatkozóan 2008. április 23-án egy építéshatósági eljárás indult, amelyben az üzlet átépítése kapcsán az alábbiakról kellett a jegyzőnek határoznia:

- az élelmiszerboltnak helyt adó földszintes épület Napfény utcai portáljainak átrendezéséről, közöttük a vásárlói bejárat kb. 11 méterrel odébb helyezéséről,
- tetőszigetelésről
- reklámokról
- a tetőn lévő épületgépészeti berendezések korszerűbbre cseréléséről és zajszigetelő fallal való körbevételezéséről,
- az üzlet külső-belső általános korszerűsítéséről, felújításáról,
- a raktárak alapterületének csökkenéséről,
- a gazdasági bejáratok számának csökkentéséről, közülük az épületnek a Napfény u. 6. sz. lakóház felőli gazdasági bejáratának kb. 10 méterrel ettől a szomszédos lakóháztól távolabbra helyezéséről.

12. A hétfévi, illetve hétköznapi 20 és 7 óra közötti építési és bontási munkavégzés tilalmát a Ferencvárosi Önkormányzat 9/2008. (III.07.) számú zajrendelete tartalmazta. A rendeletben foglalt tilalmakra és azok betartásának kötelezettségére az építési engedély kiadásáról szóló határozatban is felhívták az építető figyelmét. A rendelkezések betartásának ellenőrzése érdekében a jegyző a hétfévi munkavégzések folyamatos ellenőrzését rendelte el, amelyet majd az önkormányzat építéshatósági és környezetvédelmi munkatársai végeznek az építkezés során.

13. Az építéshatósági eljárás során az építésügyi hatóság megkereste a szakhatóságként eljáró, területileg illetékes környezetvédelmi hatóságot is, amelynek a KTVF:38843-1/2008. sz. szakhatósági hozzájárulásának kikötéseit a Kp/20599/18/2008/VIII. sz. építési engedély határozat tartalmazta. Az építési engedélyről szóló határozatot a panaszos fellebbezése nyomán a Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal jogszabálysértés alapján megsemmisítette, az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárásra utasította. Az új építési engedélyezési eljárás jelenleg folyamatban van, de a jegyző véleménye szerint – a passzív építetői hozzáállásból ítélve – lehetséges, hogy az építető eláll a korszerűsítési szándékától és az üzlet ugyanúgy, ugyanabban a formában működik tovább, mint eddig.

IV. Jogi elemzés, értékelés

14. Az élelmiszerüzlet működése (árurakodás, zajos hűtőberendezések), illetve átépítése következtében keletkező zajpanaszok egyaránt kezelhetők közigazgatási jogi (zajvédelmi), valamint polgári jogi (birtokvédelmi) problémaként.

A/. Az élelmiszerüzlet működése során keletkező zajpanaszok kezelése

A/a. A zajpanasz mint közigazgatási jogi probléma

15. A tényállásban szerepel, hogy 2008. július 20-i beadvány alapján 2008. november 13-án a Ferencvárosi Önkormányzat környezetvédelmi ügyintézője a panaszos lakásánál tájékoztató jellegű zajszint mérést végzett a kerületi zajrendelet, valamint a zaj- és rezgésterhelési

határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet szabályainak megfelelően. A rendelkezésünkre bocsátott jegyzőkönyvben megállapította, hogy a lefolytatott ellenőrzés időpontjában (2008. november 11. 6,45-7,45) a kérelmező lakásában határérték túllépése nem volt mérhető (utca: 60-65 dB, erkély 55-60 dB, hálószoza 30-35 dB).

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű környezeti zajt vagy rezgést okozni. A rendelet 2.§ j) pontjának ja) alpontja kimondja, hogy veszélyes mértékű környezeti zaj az olyan környezeti zaj, amely meghaladja a külön jogszabályban megállapított zajszennyezettség (továbbiakban: zajterhelés), illetőleg zajkibocsátás megengedett határértékét.

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet 4. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az üzemi létesítményektől származó zaj esetében a zajtól védendő területeken meghatározott **zajterhelési határértékeknek** az épületek (épületrészek) külső környezeti zajtól védendő azon homlokzata előtt, melyen legfeljebb 45 dB beltéri zajterhelési határértékű helyiség nyílászárója van, az egyes **épületszintek padlószintje felett 1,5 m magasságban a nyílászárótól általában 2 m-re kell teljesülniük.** A rendelet 1. számú melléklete alapján az üzemi létesítményektől származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területen, nagyvárosias beépítésű lakóterületen 6-22 óra között **55 dB.**

Megállapítjuk, hogy a „tájékoztató jellegű” zajszint mérés végrehajtása nem felel meg a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet szabályainak. A mért eredmények alapján nagy valószínűséggel az állapítható meg, hogy jelentős zajhatárérték túllépés történt.

16. A hatóságot eljárési kötelezettség terheli a Ket. 20. §-ának (1) bekezdésének értelmében, „a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén köteles eljárni”. Az ügyfél a hatósági eljárás megindítását – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – mind szóban, mind írásban kérelmezheti. A kérelem lényegi eleme, hogy az ügyfél lehetőség szerint pontosan és érthetően megjelölje, mit is kér a hatóságtól.

A panaszos a jegyzőhöz címzett beadványaiban nem nyilatkozott egyértelműen arra vonatkozóan, hogy konkrétan milyen eljárás megindítását kívánja, le kell szögezni azonban, hogy ez nem is volt kötelessége. A Ket. 34. § (5) bekezdése ugyanis kimondja, hogy „a kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha ez nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.” Az előzőek szerint a törvény a kérelemmel szemben azt követeli meg, hogy annak benyújtója az eljárásban ügyfélnek tekinthető legyen, és azt az abban foglalt tartalom alapján szükséges elbírálni [Ket. 71.§ (1)].

Megállapítjuk, hogy a rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján a zajpanasz kivizsgálását követően nem született az ügyben érdemi (az ügyet lezáró) határozat, így a panaszos előtt a jogorvoslat lehetősége sem nyílt meg.

A/b. A zaj mint polgári jogi probléma

17. A panaszos lakásában hallható zajok megítélésekor azt is figyelembe kell venni, hogy a polgári jog számára a határérték nem bír ügydöntő jelentőséggel. **A birtokháborítás**

megvalósulhat a határértéket el nem érő, de az adott jogviszonyban zavarónak minősülő magatartással is. A polgári jog az esetleges jogvitákat az érdekek egymáshoz és a társadalom általános követelményeihez való igazodással oldja fel. A jegyző egy birtokvédelmi eljárásban nem köteles zajszint mérést végeztetni, az legfeljebb elősegítheti a megalapozott döntést.

18. „Általánosságban megállapíthatjuk, hogy a környezetvédelmi közigazgatási szabályok megsértését a polgári jogi igényérvényesítés során a bíróság mindig figyelembe veszi, s mind a szomszédjogi, mind a birtokvédelmi perekben ennek alapján megalapozottnak tekinti a zavarás tényének megállapítását. Tehát a polgári jogi sajátos szempontok az államigazgatási határozatokkal szemben csak akkor jelennek meg, ha a felek az engedélyben foglaltakat betartják. Ekkor a polgári jogi vitában az államigazgatási engedélynek megfelelő magatartás nem feltétlenül jelenti azt, hogy polgári jogi jogsértés nem következett be.”(In: *Környezetvédelmi jogesetek és a szakértői tevékenység*, KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2001. 185-186. o.)

A szabadtéri rendezvények lakókörnyezetre gyakorolt zavaró hatásairól szóló OBH 2820/2005. jelentés is idézi Bándi Gyula *Környezetjog* című könyvéből: "Az előírt határérték megtartása csak a közigazgatási jog szempontjából teszi jogszerűvé a zajkibocsátást, miközben a polgári jogviszonyok megsértése - például a nyugodt birtoklás jogának sérelme - megvalósulhat a határértéket ugyan el nem érő, de az adott jogviszonyban zavarónak minősülő magatartással is és viszont." (In: Bándi Gyula: *Környezetjog*, Osiris, Budapest, 2000, 189.o.)

19. A Ptk. birtokvédelmi szabályozása a birtoklás zavartalanságához fűződő érdekeket védelmezi. Eljárásjogilag a birtokvédelmi eljárás két szakaszból áll, nem minden esetben kezdődik közvetlenül a bíróságon. Ha a birtoksértés óta nem telt el egy év vagy nem vita tárgya a birtokláshoz való jogosultság, a birtoklásában sértett fél az illetékes jegyzőhöz kell, hogy forduljon az eredeti birtokállapot helyreállítása illetve a birtoksértőnek e magatartásától való eltiltása érdekében. A jegyző határozatának megváltoztatását, ha az nem orvosolta megfelelően a birtoksértést a kézbesítéstől számított 15 napon belül a polgári bíróságtól lehet kérni.

A panaszosnak jelen esetben közvetlenül a bírósághoz kell fordulnia, mivel a birtoksértéstől már egy év eltelt. Ez a per nem követi az államigazgatási perek szerkezetét, mert nem a jegyző az alperes, hanem a birtoksértő vagy a birtokos, ha a másik fél perel.

20. Az állandó joggyakorlat egyértelműen birtoksértőnek minősíti a zajjal, füsttel vagy egyéb környezetszennyezéssel járó magatartásokat (pl. BH 1992. 100., BH 2002. 179., BH 2002. 357.). Abban is állandó a bírói joggyakorlat, hogy következetesen **megegyezést, kompromisszumot** keres a szennyező és a szennyezést elszenvedők között. Általában a szennyező magatartás csökkentésére, védő, szűrő stb. berendezések felszerelésére vagy kártérítésre szokták kötelezni az üzemeket és egyéb környezetszennyezőket.

B/. Az élelmiszerüzlet átépítése során keletkező zajpanaszok kezelése

Az üzlet működése következtében keletkező zajokat el kell választani az üzlet átépítése során keletkező zajjaktól.

21. 2008. április 23-án a kerületi elsőfokú építésügyi hatóság előtt egy engedélyezési eljárás indult, amelynek eredményeképpen a SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. megkapta az építési engedélyt 2008. szeptember 11-én.

A Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal 2008. december 12-én a Ferencvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Közigazgatási Iroda Építésügyi Hatósági Csoport 2008. szeptember 11-én kelt, Kp/20599/18/2008/VIII. számú elsőfokú határozatát megsemmisítette és a Ferencvárosi Önkormányzat jegyzőjét új eljárás lefolytatására utasította.

A panaszos fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban a felettes szerv megállapította, hogy az elsőfokú építésügyi hatóság az engedélyezési eljárás során nem szerzett érvényt a jogszabályban foglaltaknak és az építészeti-műszaki szakszerűség követelményeinek, továbbá nem biztosította az eljárással érintettek és az eljárásban érdekelt jogos érdekeinek védelmét. Az engedélyezési tervdokumentációnak – a vonatkozó jogszabály alapján – zaj elleni védelemről szóló munkarészt kellett volna tartalmaznia. A határozat indokolása rámutatott arra is, hogy az elsőfokú hatóság nem követelte meg a fenti hiányosságok pótlását, holott már az eljárás ideje alatt érkeztek beadványok a fellebbezőtől a zajra vonatkozóan.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a zaj- és rezgésvédelmi ügyekben az elsőfokú hatósági jogkört a főváros esetében a kerületi önkormányzat jegyzője gyakorolja a kiskereskedelmi tevékenység esetében.

A megtámadott határozat tartalmaz ugyan rendelkezést az építési zaj korlátozása érdekében, de *az áruháza mint üzemi létesítmény* hatósági engedélyezési eljárásában a Ferencvárosi Önkormányzat Képviselőtestületének a zajvédelem helyi szabályozásáról szóló 13/2002. (VI.26.) rendeletben rögzített zajvédelmi követelmények tekintetében a (jegyzői) környezetvédelmi hatóság rendelkezik szakhatósági hatáskörrel. Így az eljárás során szakhatóságként megkeresett Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a tárgyi ügyben a zaj- és rezgésvédelem tekintetében – hatáskör hiányában – nem is rendelkezhetett.

A Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal megállapította, hogy az elsőfokú építésügyi hatóság eljárásában az anyagi és eljárási jogszabályt helytelenül alkalmazta, ezért határozata jogszabálysértő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 121. § (1) bekezdés c) pontja értelmében, ha a határozatot a szakhatóság megkeresése nélkül, vagy a szakhatóság jogszabályon alapuló állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg, a döntést meg kell semmisíteni.

V. Összefoglalás

22. A vizsgálat eredményeképpen arra a következtetésre jutottunk, hogy a budapesti IX. kerületi Napfény utcai SPAR üzlet zajos működése kapcsán beérkezett panasz esetében megállapítható az egészséges környezethez való jog sérelme.

A panaszos egészséges környezethez fűződő jogai sérültek, amikor a Ferencvárosi Önkormányzat jegyzője nem foglalkozott érdemben – sem közigazgatási jogi (zajvédelmi), sem polgári jogi (birtokvédelmi) eljárás keretei között – a IX. kerületi Napfény utcai SPAR élelmiszerüzlet működése következtében keletkezett zajpanaszokkal.

V. Kezdeményezés a Ferencvárosi Önkormányzathoz:

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. tv XV. 27/B. § (3) bekezdés c) e) és f) pontjai alapján a következő kezdeményezéseket tesszük:

23. Kezdeményezzük az jegyzőnél, hogy amennyiben a Ferencvárosi Önkormányzat jegyzőjéhez zajpanasz érkezik, akkor a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 5. § (2) bekezdése alapján a panasztevőt minden esetben tájékoztassa jogairól, valamint arról a körülményről, hogy panaszát milyen eljárás – közigazgatási vagy polgári jogi (birtokvédelmi)- keretei között lehet vizsgálni. A tájékoztatás terjedjen ki arra is, ha az adott ügyben birtokvédelmi eljárást már csak bíróság előtt lehet lefolytatni.

24. Kezdeményezzük a jegyzőnél, hogy minden lefolytatott közigazgatási eljárás végén – így a SPAR élelmiszerüzlet által okozott zajpanasz ügyében is - szülessen az adott ügyet lezáró, érdemi határozat, amelyben felhívják az ügyfelek figyelmét az esetleges jogorvoslat lehetőségére is. Kezdeményezzük, hogy a kerületi zajhatóság a fenti ügyben hiányzó határozatot a lehető leghamarabb pótolja.

25. Kezdeményezzük az önkormányzatnál, hogy a Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal által jogsértőnek minősített és 2009. december 31. napjával hatályon kívül helyezett 9/2008. (III.7.) számú zajrendeletét pótolja és alkossa meg a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (1) bekezdésében foglaltaknak is megfelelő új önkormányzati zajrendeletet 2009. december 31-ig.

26. Kezdeményezzük, hogy Budapest IX. kerület jegyzője jelen állásfoglalást tájékoztatásul bocsássa a képviselő-testület elé.

27. Kérem továbbá, hogy a kezdeményezés nyomán tett intézkedéseiről tájékoztasson legkésőbb az állásfoglalás kézhezvételét követő 30 napon belül.

VI. Utóvizsgálat, másodlagos intézkedések:

28. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa irodájának ügyrendje alapján minden állásfoglalást követően utóvizsgálatot kell tartani. Az utóvizsgálat eredményéhez mérten a jelen ügyben a biztos a következő intézkedést teheti:

Az Obtv. 26. § (1) bekezdése alapján, amennyiben a visszásságot előidéző, a Biztos által megkeresett szerv vagy annak felettes szerve érdemi állásfoglalás kialakítását, és az annak megfelelő intézkedés megtételét elmulasztja, vagy az országgyűlési biztos az állásfoglalással, a megtett intézkedéssel nem ért egyet, a Biztos – az éves beszámoló keretében – kérheti, hogy az ügyet az Országgyűlés vizsgálja ki. Ha megállapítása szerint a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti, indítványozhatja, hogy az Országgyűlés az adott kérdés megtárgyalását már az éves beszámolót megelőzően tűzze napirendre.

B u d a p e s t, 2009.május „„„„„

dr. Fülöp Sándor
a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa